

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Пріоритетним економічним завданням будь-якої країни є формування сприятливого підприємницького клімату, який створює матеріальні та нематеріальні блага, сприяючи і задоволенню потреб споживачів, і формуванню податкових надходжень державного та місцевого бюджетів. Зазначимо, щороку Україна полегшує умови ведення бізнесу. Передусім це стосується спрощення архаїчних процедур реєстрації бізнесу. Впроваджена цифровізація послуг сприяє відкритості та прозорості процесів реєстрації та ведення бізнесу. Завдяки запровадженню порталу «Дія» відбулось спрощення адміністративних послуг, модернізація системи реєстрації бізнесу та оптимізація процедур отримання дозволів та ліцензій. Окрім цифровізації на рівні нашої країни, відбувся експорт Дії, і вже в Естонії працює державний застосунок mRiik [1].

Однак, нерозв'язаними проблемами при відкритті бізнесу в Україні дотепер залишаються бюрократія та породжена нею корупція, недосконалість податкового законодавства, а в умовах воєнного стану ще й загроза втрати виробничих потужностей, скорочення купівельної спроможності населення тощо. Наслідками означених проблем є існування тіньової економіки, яка за даними Мінекономіки у 2021 році склала 32% від обсягу офіційного ВВП. Отже, забезпечення державою сприятливого підприємницького клімату, культури в умовах воєнного стану є актуальним та сприятиме виходу багатьох підприємницьких суб'єктів з тіні. Незважаючи на воєнний стан, українці активно займаються підприємницькою діяльністю. За даними Опендатабот у вересні 2023 року було відкрито 35 тисяч нових ФОП, які були зареєстровані за спрощеною процедурою в межах електронної послуги «єДекларація». Перевагою останньої є можливість подачі декларації про провадження господарської діяльності без черги та загрози життю через повітряні тривоги. Одним із аспектів підтримки бізнесу державою є створення маркетплейсу фінансових можливостей, який сприяє залученню грантових можливостей для всіх категорій бізнесу, оскільки через переорієнтацію державних видатків на оборонні цілі суто державних програм фінансування виявляється недостатньо. В межах впровадженого маркетплейсу була запропонована програма EU4Business, яка фінансується Європейським Союзом і Урядом Німеччини. Грант сприяє розвитку малих підприємств – особливо значущих важелів економіки України, які в умовах військової агресії мають більше ризиків знищення та банкрутства, ніж великі підприємства. Метою такої фінансової підтримки є відновлення підприємницької діяльності та підприємницьких структур на територіях України, найбільше постраждали від бойових дій та були окуповані.

Водночас, метою ряду українських компаній є розв'язання нових актуальних завдань – вихід на міжнародні ринки та пошук партнерів за кордоном. У цьому зв'язку, позитивний досвід фінансової підтримки та економічного зростання польських компаній діючою в Республіці Польща програмою «Go to Brand» для їх участі у міжнародних виставках, ярмарках, місіях економічної дипломатії, інших заходах розширення експортних можливостей став прикладом вдосконалення підприємницької політики в Україні. Так, для підтримки підприємств, які прагнуть вийти на міжнародні ринки та розширити власні експортні можливості, урядом запроваджені послуги ПрАТ «Експортно-кредитної агенції», яка стимулює експорт товарів українського виробництва та підтримує українських експортерів.

Таким чином, незважаючи на діючий воєнний стан, складне економічне становище національної економіки, уряд прагне підтримувати економічний фронт можливими, в даних умовах, методами та реагувати на потреби підприємців. А налагодження діалогу держави та бізнесу сприяє зростанню ділової економічної активності підприємницького сектору національної економіки, що, врешті, сприяє підвищенню інвестиційної привабливості країни.

Перелік посилань:

1. Міністерство економіки України [Електронний ресурс] : Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=e384c5a7-6533-4ab6-b56f-50e5243eb15a&tag=TendentsiiTinovoiEkonomiki>
2. Економічна правда [Електронний ресурс] : Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/02/14/697034/>
3. Polish Investment and Trade Agency: Go to Brand Program [Електронний ресурс] : Режим доступу: https://www.paih.gov.pl/eksport/doradztwo_eksportowe/
4. Опендатабот [Електронний ресурс] : Режим доступу: <https://opendatabot.ua/analytics/fop-record-2023>